No. 1538 — 1852

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 7 JUNIJ.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 5 Junij.

Aan onze vrienden in deze hoofdstad bevelen wij ten dringendste aan de herkeus van de aftredende leden der Tweede Kamer, de heeren:

MR. M. H. GODEFROI.
MR. F. A. VAN HALL.
H. STOLTE.

In het kiesdistrikt van 's Hertogenbosch, waar de heer Mr. J. H. H. de Poorter aftreedt, wordt door velen in zijne plaats aanbevolen de heer Mr. Ferdinand van Rijckevorsel, substituut-officier te 's Bosch. Wij achten de keus van den heer van Rijckevorsel wenschelijk. Niet omdat wij grieven hebben tegen hetgeen de heer de Poorter als lid der Tweede Kamer heeft verrigt. Wij bekennen ten dien aanzien geene de minste reden van blaam te hebben. Ook voegen wij er gaarne bij, dat wij niets hebben tegen de achting, waarop de heer de Poorter als bijzonder persoon aanspraak kan maken. Waarom hij dan niet herkozen? Om reden dat den heer de Poorter vele hoedanigheden ontbreken, die in een lid der Tweede Kamer onmisbaar zijn. Men kan geacht ingezeten zijn, zonder daarom geschiktheid te bezitten voor de gewigtige betrekking van volksvertegenwoordiger. Daarvoor meenen wij dat de heer Ferdinand van Rijckevorsel oneindig beter geschikt is, dien wij dan ook aan de keus onzer vrienden dringend aanbevelen.

Wij vertrouwen dat men in het kiesdistrikt van Tilburg niet zal nalaten den heer Mr. P. Gouverneur te herkiezen, gelijk in het distrikt van Eindhoven den heer Mr. J. B. Bots.

Te Breda loopen de meeningen zeer uiteen. Men noemt daar vele kandidaten. De heeren Mr. Flooren, Mr. Hollingerus Pijpers, beide inwoners van Breda; de heeren Mr. A. A. J. Meylink te 's Hage, en Mr. H. A. A. van Berkel te Delft. De beide laatste zijn vooral aanbevelenswaard. *L'Echo Universel* spreekt van een gerucht, alsof de heer Mr. L. D. Storm bereid zou zijn op nieuw eene kandidatuur aan te nemen.

Met bijzonder genoegen vernemen wij uit Maastricht, dat de herkeus van den heer Mr E. J. H. Borret ontwijfelbaar is. Het verdienstelijk lid der Kamer zal met groote meerderheid worden herkozen.

Een kiezer uit het distrikt Tilburg schrijft ons:

»Op den 15den Junij aanstaande zal in het kiesdistrikt Tilburg de verkiezing plaats hebben voor een lid der Tweede Kamer, naardien de heer Mr. P. Gouverneur als zoodanig moet aftreden.

»Wie den heer Gouverneur kent, verlangt zeer zeker zijne herkiezing; hij is met de groote beginselen, die in 1848 zijn gelegd, met hart en ziel toegedaan; hij wil vooruitgang, maar niet met overijling; hij schraagt een ministerie, dat den lande gewigtige diensten bewijst, niet door blindelings toe te geven, maar door woord en daad; en zulke vertegenwoordigers zitten waardig op den eere-zetel.

»En toch, men hoort even als vroeger vrij algemeen verluiden dat de heer Gouverneur van de kandidatuur afziet, dat hij oud is, enz. enz. Zeer is het te bejammeren, dat er geene voorloopige kiesvergadering wordt gehouden, waarin de verdiensten van het aftredend lid worden besproken, en de kandidatuur wordt vastgesteld. Nu laat men ruimte aan vele kwade praktijken; bevordert versnippering van stemmen, en stelt den min ervarene bloot aan het doen eener keuze, die niet de algemeene, niet de beste is. — Thans rijst bij hen die beter weten, de morele verpligting op om in het uitgebreid kiesdistrikt Tilburg, waar op verschillende wijzen de eenheid wordt verbrokkeld (ja, door sommigen aan de verdiensten van Gouverneur schandelijk wordt te kort gedaan), de kiezers tot de overtuiging te brengen, dat de heer Gouverneur een waardig vertegenwoordiger is die door zijn gedrag, gedurende een reeks van jaren, getoond heeft zijne roeping te begrijpen; en die gewis, zoo hij mogt worden benoemd, het lidmaatschap der Kamer zal aanvaarden."

Het wegsterven van eene der grootste levenskrachten der Hervorming.

Gelijk alle andere gebeurtenissen heeft ook de groote uitgang, Kerkhervorming genaamd, haar begin, maar tevens in haren tijd hare *levenskracht* gehad. Het is geheel niet zonder belang, in oogenschouw te nemen wat van deze nog aanwezig is. De behandeling dezes onderwerps is geene kontroverse, — zij is historiesch ten aanzien van het voorledene, vorschend jegens de toekomst, en laat aan partij zelve gaarne het oordeel over.

Over de leuze tot den grooten uitgang, Kerkhervorming genaamd, behoeft niet getwist te worden: het woord zelf, verklaart zich. Er was in de *Kerk* te *hervormen:* — en die er uitgingen zeiden, dat *zijlieden* die taak op zich gingen nemen.

De *levenskracht* van die gebeurtenis was alzoo gelegen in de pogingen ter verwezenlijking van het voorgeven: »de Kerk van Christus, door Rome bedorven, terug te brengen tot de zuiverheid harer eerste dagen; *in de medewerking van zoo velen die de zuiverheid der Kerk beminden, lag de groote levenskracht der hervorming.* — Immers, zoo deze zich had opgedaan als wilde zij de Kerk sloopen, hoe zoude zij in die dagen, toen er zoo veel geloof was, die menigte van volgers gehad hebben?

Van het door mij genomen standpunt ga ik niet onderzoeken wat de hervorming eigentlijk zoo al heeft verrigt; — slechts verlang ik te overwegen *wat die duizenden, welke op de stem der hervorming zijn uitgegaan, gewild hebben,* om te zien wat zij thans daarvan bezitten.

Bij het eerste uitbreken der beroering was het de Augsburgsche Konfessie, die tot vereenigings-leus diende; later (in 1618) de in Dordrecht vastgestelde Kalvinistische leer.

Eene en andere echter erkende de geheimen der Allerheiligste Drievuldigheid, waarbij is ingesloten de belijdenis der Godheid van Jesus Christus. De bewijzen hiervoor zijn onnoodig, daar de Geschiedenis het leert.

Zij derhalve die ter goeder trouw zijn uitgegaan, waren en zijn nog in de vaste overtuiging dat *de Kerk*, in welke zij voortaan zouden wonen, *die was welker hoofd en grondlegger is Jezus Christus, God en mensch.* En zij namen dit zoo hoog op, dat zij *Hem* onmiddellijk tot hunnen Koning wilden, en alle *menschelijk* gezag voorbijzagen.

Tot nog maar onlangs mogten de door den Staat in toom gehoudene Predikanten niets anders leeren, op straffe van met vrouw en kinderen uit de synagoge verbannen, en van brood beroofd te worden. En zoo waren en *zijn nog velen onder de nakomelingen der eerste hervormden overtuigd, meer dan ieder ander, te gelooven in Jezus, den Zoon Gods, en zelven God.*

Men zal de levendigheid der twee beelden: »de Kerk, zuiver als in hare eerste dagen" — en: »van welke Christus, de Zoon Gods, de grondlegger is" nog meer zien uitkomen door twee tegenbeelden, die van den aanvang der scheuring tot heden, gedurig der menigte worden voorgespiegeld. — De Kerk van Rome is bedorven; — »zij is de Anti(tegen)christ". De ware Christus en diens reine Kerk waren derhalve bij de Gereformeerden: deze waren dan ook de eenige ware Christenen.

Wanneer de groote meerderheid dit niet had geloofd, hoe zou men het dan hebben gemaakt tot scheering en inslag van elken volzin die men maar had te zeggen?

Tot hiertoe de beschouwing van het voorledene; laat ons nu eenen vorschenden blik werpen in de *toekomst* om te onderzoeken wat de nakomelingen der eerste hervormden van *deze* te verwachten hebben. — Zijn er nog zodanigen?

Siddering grijpt hem aan, die durft doordringen!

Er zijn, bijzonder in de minder groote steden en op het land, en ook onder de burgerklasse die van handenarbeid, ambacht of handel bestaan, nakomelingen der eerste hervormden, die nog vast *gelooven aan de Godheid des Zaligmakers*, zóó als deze door hunne voorouders is aangenomen, en in de boeken omschreven, welke bij hen van vader tot zoon overgaande, van dat geloof getuigen, hetwelk bij den uitgang, op dit punt aan de Roomschen en Onroomschen gemeen was. Zij zijn er nog die dit leerstuk vast gelooven, en met hart en ziel gehecht zijn aan den Koning der Gemeente, *wiens* dienst, volgens hunne opvatting, door de hervorming is gezuiverd en hersteld; — maar, onder de gestudeerden, aan de Akademie, in de jonge bevolking die voortaan zal voorzien in den predikdienst, vindt men ze, hoe ook eenigen nog huichelen, weinig meer!

Reeds voor ruim dertig jaren geleden, hoorde schrijver dezes zeggen, dat aan de Leidsche Akademie nog maar een hoogleeraar der oude orthodoxie was toegedaan. Wat dáár en elders sedert is gebeurd, is wereldkundig. En dit verklaart, waarom ongeleerde, maar op hun geloof naijverige menschen, verzocht worden als voorgangers der Gemeente op te treden. Men wil tot elken prijs behouden wat men heeft.

Wat toch heeft de gemoedelijke man, gezegend met een gezin, en nog in de kracht des levens, voor zijn geloof te verwachten? De gedachte die eenmaal het leven gaf aan de beweging zijner voorvaders, verdwijnt jaarlijks meer.

Dat schoone denkbeeldige Rijk, gezuiverd van misbruiken, waarvoor men den uitgang ondernam en tachtig jaren strijd volhield, ontviel hun dadelijk bij den uitgang en valt nog dagelijks weg met *den* GODDELIJKEN *Christus* dien men er laat uitnemen, en vernederen tot *het hoofd eener school!* — De gemoedelijke man mag het ernstig willen, te blijven in het geloof zijns grijzen vaders: toen hij jong was, heerschte de eenstemmige leer op dat punt de Predikanten nog; maar hij-zelf, grijs geworden, zal van den leerstoel uit den mond van jongeren, die alsdan zullen dienen, nieuwe klanken moeten vernemen, en het zal hem onmogelijk zijn, zijne eigene kinderen te hoeden voor het aannemen der denkbeelden, die er aan beantwoorden, — zoo hij niet met hen de gemeenschap verlaat. Anders zal de wijsheid der eeuw, al zeer spoedig de zegen behalen over hem en zijne kinderen!

Is het dan nu den tijd om zich te leenen tot de stelselmatige uitsluiting der Katholijken, ter hunner vernieling? Heeft men dan geene betere bezigheid voor de hand? Of is niet de Katholijke Kerk de hoeksteen der maatschappij, en de onverzettelijke verdediger van Christus Godheid? — Wel zal men er nimmer toe geraken ons te vernietigen, en die Kerk af te breken; maar een ijzeren wil te hebben om alleen *haar* op leven en dood te beoorlogen, *Zij*, die alleen voor de wereld den Goddelijken Christus behoudt — wat is dat? Immers, waanzin!

Anders doet een Fransche Protestant, de groote Staatsman Guizot. Men vergeet het aandeel, dat ook hij welligt aan de verbijstering der geesten genomen hebbe, als men hem, nu hij den grond voelt wegzinken, hoort zeggen, hoe het katholijk gezag schoon en beminnelijk is. — Guizot zegt nog niet, dat hij het voor wáár houdt (want dan zoude hij al spoedig zijne afzweering moeten doen); maar hij spreekt althans zoo als een verstandig en wellevend man zich uitdrukt, en helpt schragen wat ook hem-zelf kan behouden.

Wij intusschen, wij moeten het zeggen: in de Kerk, die niet is veranderd omdat zij dit niet kan noch mag, daar leeft en zal tot aan het einde der dagen leven, het behoudend geloof aan Christus, Gods Zoon, en zelf God, zoo zuiver van geslacht tot geslacht overgeleverd, van hand tot hand tot ons gekomen, als het eenmaal oorspronkelijk en met het anathema tegen elken nieuwigheidsverkondiger gewapend, door den Godmensch zelf bij levend woord aan de Apostelen is geopenbaard.

Amsterdam, *op den vooravond van het feest van de H. Drievuldigheid.*

PROTESTANTSCHE VEREENIGING

ONDER DE ZINSPREUK: *UNITAS.*

Algemeene vergadering gehouden den 19 Junij 1851.

I.

Toutes les sociétés secrètes sont [illegible] pour détruire la société officielle.

Op den bovengenoemden dag hield het geheim genootschap *Unitas* hare zesde algemeene vergadering te

Leeuwarden, in eene tot dat einde beschikbaar gestelde ruime gehoorzaal. Niet meer dan voldoende groot was echter dit lokaal, om een tal van toehoorders te bevatten, die verlangden te vernemen wat in de zamenkomst gesproken en behandeld worden zou. Tot het verrigten van het werk, waren, nevens verscheidene leden van het Hoofdbestuur, opgekomen Afgevaardigden van de Departementen *Helder*, *St. Oedenrode*, *Rotterdam*, *Druten*, *Utrecht*, *Arnhem*, *Amsterdam*, *Maassluis*, *Zeijst*, *de Vecht*, *Loenen aan de Vecht*, *'s Gravenhage*, *Groningen*, *Leijden*, *Zaandam*, *Leeuwarden*, *Maastricht*, *Dordrecht*, *Alkmaar*, *Breda en Kampen*. Voorts hadden de Zuster-Vereenigingen, de Protestantsche Maatschappij: TOT BEVORDERING VAN WELSTAND, en de Protestantsche Vereeniging: CHRISTELIJK HULPBETOON, goede zorge gedragen, opdat, luidens aangegane overeenkomst, twee Afgevaardigden van die Genootschappen hen bij de Algemeene Vergadering vertegenwoordigen zouden." Aldus vangt het Verslag aan der laatste algemeene vergadering van *Unitas*, dat ons dezer dagen ter hand is gesteld en dat wij ons voorgenomen hebben in al zijne bijzonderheden ter kennis te brengen van onze lezers. Daarmede zullen zij dan nog wel niet ten volle vernomen hebben, wat »in de zamenkomst gesproken en behandeld" is. Wat hun echter uit het Verslag staat medegedeeld te worden, zal evenwel genoegzaam zijn om hen volkomen te doen inzien, welke ontzettende verantwoordelijkheid op de hoofden rust van de eerste oprigters van *Unitas*, de heeren S. Mulder, D. H. Wildschut, J. Leembruggen, P. J. J. Mounier, J. J. A. Santhagens, B. ter Haar en D. D. Buehler, die »den zoo gevaarlijken *eersten* stap dorsten wagen; die den [godsdienstigen] strijd hebben getracht over te brengen op het tijdelijk gebied, door er de belangen in te mengen van het burgerlijk leven, door op de tijdelijke middelen van de grootere helft der natie beroep te doen, en deze, ongetwijfeld zeer aanzienlijke, krachten, met de magt van een uitgebreid genootschap, te willen aanwenden op de afhankelijke, behoeftige, meer bewegelijke klasse der maatschappij (1)."

Wat *Unitas* is en beoogt, behoeft niet in herinnering gebragt te worden. Beter daarenboven dan uit woorden, zal hare aard en strekking blijken uit hare verrigtingen. Opmerkelijk is het intusschen genoeg, om in 't voorbijgaan met een enkel woord aangestipt te worden, dat zij er al zeer spoedig na haar eerst optreden toe gekomen is om het masker, waarachter zij zich aanvankelijk bij de goê gemeente aanbeval, af te leggen en eene krijgshaftiger houding aan te nemen. In den brief toch, waarin de Amsterdamsche oprigters van *Unitas* kennis gaven van hun voornemen aan hunne protestantsche stadgenooten, heette het, dat het Genootschap, hetwelk werken zou met »stoffelijke kracht," »zich ten doel gesteld heeft *door het ondersteunen van hulpbehoevende personen, huisgezinnen of gemeenten*, de dierbaarste belangen der Protestantsche Kerk in Nederland te helpen handhaven en bevorderen;" spoedig echter weken de »hulpbehoevende personen, huisgezinnen of gemeenten," waarmede men vertooning gemaakt en gewerkt had op de aandoenlijkheid der menigte, als een bedelaar met geleende kinderen, naar den achtergrond, en bleek het dat het niet om de ondersteuning van »hulpbehoevende personen, huisgezinnen of gemeenten," maar om geheel iets anders te doen was. Dat het haar namelijk te doen was, om door »stoffelijke kracht" — waaronder nu nog maar »geld" verstaan wordt, maar waaronder ter gelegener ure een geheel ander wapen dan een van goud verstaan zal kunnen worden — dat het haar namelijk, zeggen wij, te doen was, om »door stoffelijke kracht" »de aangelegenheden van het Protestantisme in Nederland te handhaven en te ondersteunen" (Statuten van *Unitas*, Art. 2) (2)." Niet zonder beteekenis meenen wij dat deze wijziging is in het doel van *Unitas*, gelijk het oorspronkelijk geformuleerd was. Uitgebreid, gelijk het thans is, tot »de handhaving en ondersteuning der aangelegenheden van het Protestantisme in Nederland," blijkt het thans, in de eerste plaats, dat de handhaving en ondersteuning van de protestantsche Godsdienstleer niet langer bij de leeraars, als zoodanig, maar daarentegen bij *Unitas* berust; blijkt het in de tweede plaats, dat dit buiten-kerkelijk genootschap geenerlei bemoeijing aan zijnen werkkring vreemd zal rekenen, waardoor de aangelegenheden van het Protestantismus in Nederland bevorderd zouden kunnen worden; naar welk doel zij — en dat is onze derde aanmerking — streven zal door middel van »stoffelijke kracht." Niet langer dus wordt de strijd voortgezet door de protestantsche Kerk met het zwaard des geestes; zij heeft zich van dat strijdperk haast geheel teruggetrokken en hare wapenen te dien einde aan een buiten-kerkelijk genootschap overgeleverd, dat in hare plaats strijden zal voor de aangelegenheden van het Protestantismus, en daarvoor strijden zal met de wapenen van »stoffelijke kracht!" Behoeven wij meer te zeggen, om te doen gevoelen, in welk gevaar Nederland door deze volkswapening gebragt is, welke rampen het boven het hoofd hangen?

Doch dreigender nog wordt dat gevaar, en angstiger nog moet men worden voor de rampen, welke aan Nederland voorbereid worden, wanneer men bedenkt, dat deze protestantsche volkswapening in 't geheim geschiedt; dat zij bestuurd wordt door mannen, hooggeplaatst in de maatschappij, waaronder er zijn die staan aan den voet van den koninklijken troon, die in onze hoogste Staatsvergaderingen, in de hoogste regterlijke kollegien zitting hebben, die door hun stand en hunne geestesgaven een grooten invloed oefenen op het algemeen; dat zij over het gansche land te gelijker tijd plaats heeft en gehoorzaamt aan een parool — wij weten niet welk, en wij weten niet vanwaar uitgegaan. Ziet, dat doet u huiveren voor de toekomst! Niet voor de toekomst van ons, Katholijken; want wij meenen, bij slot van rekening, als Katholijken, het minste te vreezen te hebben van de wapenen, die thans in zoo vele duistere werkplaatsen gesmeed worden. Maar voor het dierbaar Vaderland, dat ook ons Vaderland is, doet het u huiveren, wijl zijn grond, ondermijnd door het onderaardsche wroeten van zoo velen, die in 't verborgen aan zijne grondvesten knagen, eenmaal als een puinhoop zal ineenstorten — tenzij — wat naauwelijks een mindere rampspoed zou zijn! — de hand eens geweldenaars het verder sloopen en wegbreken van zijne fondamenten weerhield. Deze toch, en geene andere, zullen de vruchten zijn van wat *Unitas* en van wat zijne eedgenooten der overige geheime genootschappen thans in 't geheim verrigten. Eenmaal zal het blijken — gave God dat onze woorden beschaamd werden! — dat wij eene waarheidspellende, schoon dan ook geminachte Kassandra geweest zijn.

Van de zijde van *Unitas* werpe men ons niet tegen, dat zij ten onregte beschuldigd wordt van een geheim genootschap te zijn. Al wat zij ter afwering van die beschuldiging in het midden brengt, is ijdele praat, gelijk wij in een volgend artikel ten duidelijkste zullen aantoonen.

(1) *De brief* [dd. 30 September 1845] *der Bestuurders van* UNITAS, *beoordeeld door eenige Amsterdammers*, bl. 25.

(2) Deze Statuten bevatten 62 Artt. in VI Hoofdstukken. Zij zijn reeds verscheidene jaren geleden bezorgd aan de redaktie van den *Tijd* door den welbekenden „geen dominé" uit de *Wespen*. In eene brochure, dezer dagen door Ds. H. L. Oort, te 's Gravenhage, uitgegeven onder den titel: *Waarom is de deelneming aan de pogingen der Genootschappen ter verdediging van het Protestantismus in Nederland niet grooter?* — worden de 5 eerste Artt. dezer Statuten openbaar gemaakt, die nog dezelfde zijn als de eerste artikelen van de Statuten van 1847.

Als een staaltje van de uitmuntende redaktie der Staats-Courant, welke [illegible] voor de Katholijken hatelijke artikels opneemt, merken wij op dat zij ook zoo veel attentie voor het publiek heeft en zoo vlug is, dat zij heden reeds, dus 8 *maanden te laat*, de Koninklijke Boodschap mededeelt, die in de Tweede Kamer is ingekomen in de zitting van den 3 Oktober 1851, waarbij het in de vorige zitting der Staten-Generaal onafgedaan gebleven wetsontwerp op het *Armbestuur*, met de daarbij behoorende toelichtende Memorie werd aangeboden.

Gisteren avond overleed alhier de heer P. Huidekoper, oud-burgemeester onzer hoofdstad, staatsraad in buitengewone dienst, kommandeur der orde van den Nederl. Leeuw, enz.

'sGRAVENHAGE, 4 Junij. In de residentie is aangekomen en aan het hôtel *Paulez* afgestapt de heer M. Berryer, komende van Parijs.

— De *Nieuwsbode* deelt mede, dat het gerucht, dat de kolonel baron Forstner van Dambenoy, groot-officier bij het Huis des Konings enz., tot minister van oorlog zal worden benoemd, zich schijnt te bevestigen. Naar men althans van eene geloofwaardige zijde verzekert, zou 's Konings keuze zich op dien kolonel bepaald hebben.

Ten aanzien van de portefeuille van justitie vernemen wij, zegt dat blad, dat deze is aangeboden aan den heer Mr. W. J. van Hoytema, lid van het Hoog Militair Geregtshof te Utrecht, doch dat deze heer verklaard heeft ongenegen te zijn die te aanvaarden.

— De minister van justitie heeft de daarbij belanghebbenden verwittigd, dat zijne gewone audientie op Dingsdag den 8 Junij aanstaande geen plaats zal hebben.

— Heden hebben bij den Hoogen Raad der Nederlanden, de heeren Mr. W. D. Cramer, benoemd bij koninklijk besluit van den 20 Mei jl. tot president van het provinciaal geregtshof in Noord-Holland en Mr. A. Ypey, benoemd tot prokureur-generaal bij het provinciaal geregtshof in Friesland, bij besluit van dezelfde dagteekening, den gevorderden eed afgelegd.

— Het *Prov. Blad van Zuid-Holland* N°. 72 behelst eene resolutie van Gedeputeerde Staten van 1 Junij, houdende mededeeling eener beschikking van den minister van Binnenlandsche Zaken, waarbij, met wijziging der beschikking van den 11 Augustus 1850, worden aangewezen de onder-kiesdistrikten in het hoofdkiesdistrikt Gouda, voor de verkiezing van leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal. Bij die beschikking zijn de onder-kiesdistrikten Boskoop en Moordrecht in drie onder-kiesdistrikten gesplitst.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 Junij. Er is heden volstrekt geen staatkundig nieuws.

Er is weder ernstig spraak van nieuwe belastingen, als op rijtuigen, paarden en honden. Er is evenwel niets zekers van bekend.

— Het slot van het rapport door de kommissie van het Wetgevend Ligchaam tot onderzoek der staatsrekening over de dienst van het jaar 1848 uitgebragt, bevat hoofdzakelijk het volgende: »Wij hebben aangewezen, hoe in 1848 de door verzwaarde belastingen verkregen gelden besteed zijn. Wij zagen maar al te dikwerf geldverspilling, en zelfs handelingen strijdig met het algemeen zedelijk gevoel. Doch laat ons niet klagen over die verkeerdheden, indien Frankrijk daardoor onvergetelijk leert wat omwentelingen kosten en wat waarde de beloften van revolutionnairen hebben. Het is echter billijk te erkennen, dat voor die verkeerdheden eenige verschooning ligt in de moeijelijkheid der tijdsomstandigheden en in de onervarenheid der personen, alsmede dat het onderzoek der rekeningen van 1848 geen blijk oplevert van oneerlijkheid der toen met het hoog gezag bekleede mannen.

»Frankrijk was rijk in het begin van 1848, niettegenstaande het eene schaarste van levensmiddelen en eene handelkrisis had doorgestaan. De revolutie brak uit en veroorzaakte onberekenbare verliezen voor de kapitalisten, de handelaars, de landbouwers, kortom voor alle klassen der maatschappij; en als welkomstgeschenk bragt zij eene verhooging mede van de direkte belasting met 45 opcenten in naam, doch in de daad met 75 opcenten. Zij heeft de voorhanden hulpbronnen uitgeput en de toekomstige met schuld bezwaard. De verliezen van 1848 worden nog te laag aangeslagen, als men ze gelijkstelt met hetgeen het vermogen van Frankrijk door de herhaalde vijandelijke invallen van 1814 en 1815 heeft verloren. Moge Frankrijk nimmer weder in de gelegenheid komen van te moeten berekenen wat eene revolutie kost en wat zij opbrengt. De regering van Prins Lodewijk Napoleon sluite voor eeuwig den afgrond, die reeds zooveel millioenen schats verzwolgen heeft.

»Wij hebben de verkeerde besteding van landsgelden in 1848 aangewezen, maar stellen u niet voor, maatregelen van verhaal jegens de daaraan schuldige personen te nemen: want deze zouden grootendeels slechts ondergeschikte beambten treffen, welke volgens gebiedende voorschriften handelden. Er is reeds zooveel tijd sedert die verkeerdheden verloopen, en wij bevinden ons thans in een zoo geheel verschillenden toestand, dat het beter is de finantieele geschiedenis van 1848 alleen tot eene indrukwekkende les voor allen te doen strekken."

— De brief dien de graaf van Chambord onlangs aan de legitimisten in Frankrijk heeft geschreven betreffende het door de koningsgezinden jegens de tegenwoordige regering te houden gedrag, is gevolgd door eenen brief van eenen zijner vertrouwelingen, den graaf de la Ferronays, die te Frohsdorf, het gewone verblijf van den graaf van Chambord, den 19 Mei jl. geschreven is en strekt om den inhoud van den eersten brief, inzonderheid wat betreft de verpligting der koningsgezinden, om den eed van trouw aan de tegenwoordige orde van zaken te weigeren, nader aan te dringen.

De *Constitutionnel* deelt den inhoud van den brief van den graaf de la Ferronays mede, en zegt naar aanleiding daarvan het volgende over de houding, welke de legitimisten, althans voor zooveel zij aan de voorschriften uit Frohsdorf gehoorzamen, jegens de regering aannemen:

»Tot nog toe had de Staatkunde van verzoening de bovenhand onder de legitimisten, maar zij heeft voor andere inzigten moeten onderdoen. Eenigen willen nog wel beweren dat die partij niet met het gouvernement breekt. Doch wat anders is het, wanneer men zich stelselmatig afzondert en aan de regering [illegible] onthoudt wat haar eenige zedelijke kracht zoude kunnen bijzetten? In den dagelijkschen gang van zaken zullen de legitimisten eene geheel lijdelijke houding aannemen, zij zullen de handen in den schoot leggen. Maar zijn er dan niet langer, gelijk vóór 1848 en gelijk in de vier laatste jaren, gemeenten te besturen, departementale belangen te behartigen? Is er geen gelegenheid meer om zich in de volksvertegenwoordiging jegens zijn land verdienstelijk te maken? Ja wél: doch ook de geringste bijdrage tot 's lands welvaart en tot goed beheer van staats- of gemeente-aangelegenheden zou strekken om het gouvernement te schragen: en dat mag geen legitimist doen! In de daad, onder de regering van Koning Lodewijk Philips, ja zes maanden geleden nog, was hun gedrag anders, en de oorzaak dezer verandering ligt in den brief van den Graaf van Chambord."

MADRID, 29 Mei. De *Gaceta* deelt het maandelijksch overzigt van de staatsinkomsten mede. In de maand

April jl. zijn 18,809,342 realen meer ontvangen dan in April 1851. Dit is een zeer gelukkig verschijnsel voor het kabinet.

— De Aartshertog Ferdinand Maximiliaan van Oostenrijk, broeder van Keizer Frans Jozef, wordt te Sevilië verwacht.

— De Koning en de Koningin van Portugal hadden den 21 Oporto verlaten, om naar de hoofdstad Lissabon terug te keeren.

De Kamer van Afgevaardigden in Portugal was voor de derde maal bijeengekomen, doch weder niet talrijk genoeg, om eene zitting te houden. Men telde slechts 62 afgevaardigden.

Binnen kort zal in de Cortes beraadslaagd worden over de handelstraktaten, welke een gevolg zijn der opheffing van het sedert 2 eeuwen bestaan hebbende stelsel, krachtens hetwelk de vreemde schepen slechts op veel nadeeliger voorwaarden dan de Portugesche, te St. Ubes zout konden laden. De zout-eigenaren zijn zeer tegen deze verandering ingenomen.

Het gouvernement houdt zich onledig met eene kommissie in de Kamer, over een ontwerp tot het leggen van een spoorweg naar de Spaansche grenzen.

De kommissie belast met het onderzoek der geloofsbrieven des broeders van graaf Thomar, te Arganil verkozen, besluit tot de niet toelating van dien afgevaardigde.

Er zal voor de terugkomst van Saldanha geen enkele belangrijke kwestie behandeld worden, maar ook de Kamer schijnt besloten te hebben, het gouvernement te ondersteunen in de maatregelen van volstrekte noodzakelijkheid, die het zal voorstellen.

ENGELAND.

LONDEN, 3 Junij. Eergisteren is de eerste stoomboot, behoorende aan de stoombootmaatschappij op Australië, van hier naar Australië vertrokken met 180 passagiers en £ 20000 aan specie aan boord.

— Gisteren heeft de kanselier der schatkist in het Huis der Gemeenten, op eene interpellatie van Sir J. Graham, gezegd, dat hij aanstaanden Maandag de gedragslijn zoude aanduiden, welke de regering voornemens is te volgen ter afdoening van zaken tot op het einde der zitting. De verdere beraadslaging over de zaak van Maynooth is weder tot Dingsdag verschoven.

— De President van Nieuw-Grenada heeft aan de Kamers een Boodschap ingezonden, waarbij herinnerd wordt aan het offensief en defensief traktaat, in 1832 tusschen deze republiek en die van Ecuador gesloten. Tevens heeft hij de sluiting gelast van eene leening van 2 millioen dollars en het uitrusten van een leger van 20,000 man, om de verbondene republiek te hulp te komen. De President eindigt met zijn voornemen te kennen te geven om niet alleen den gen. Flores, maar ook alle staten die dezen ondersteunen, te zullen bestrijden.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 4 Junij. Men schrijft uit Kopenhagen, dat aldaar onder voorzitterschap van den Koning, een ministerraad zal gehouden worden, ter beslissing der belangrijke kwestie nopens de Holsteinsche ambtenaren.

— Dezer dagen is in een bij Frankfort gelegen bosch eene dievenbende opgeligt, die gedeeltelijk in daar gegraven holen huisde. Onder die lieden moeten zich niet minder dan 50 gemeene vrouwspersonen bevinden, allen met aanstekende ziekten behebt.

WEENEN, 2 Junij. Sedert twee dagen is onze telegrafische gemeenschap met Triëst afgebroken, ten gevolge van een onweder, waardoor de telegraaf in de omstreken van Laibach veel schade heeft bekomen.

— Het Fransche eskader in de Middellandsche Zee heeft de reede van Napels verlaten; het wordt te Palermo verwacht.

ITALIE.

De Cattolico van Genua berigt dat de voormalige Bisschop van Pignerol, Mgr. Charvaz benoemd zou worden tot Aartsbisschop van Genua. De *Bonsens* van Anneoy voegt er bij 1e dat Mgr. Morangiu, Aartsbisschop van Cagliari weldra naar zijne diocese zou terugkeeren. De Aartsbisschop van Turijn, Mgr. Fransoni, zou naar Rome vertrekken, terwijl Mgr. de Bisschop van Susa het beheer van het Aartsbisdom op zich zou nemen.

BELGIE.

BRUSSEL, 4 Junij. Z. H. Pius IX heeft een zeer vleijenden dankbrief gezonden aan den Eerw. Pater Louis Lambilotte S. J. wegens een door dien verdienstelijken geestelijke uitgegeven en den H. Vader ten geschenke gezonden Antiphonarium van den H. Gregorius den Groote.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 5 Junij.

ONDERTROUWD (3 Junij): J. W. Coster met M. J. Huygens.

GETROUWD (3 Junij): H. Marreveld Jr. met B. H. van Boxoven. — J. J. Geerling met B. W. Blaaupot. — (4 Junij): J. H. Albregt met W. J. R. Engelman.

OVERLEDEN (30 Mei): A. A. Overdiep, 32 j. — (2 Junij): C. C. Blöte. - C. Stevens, wed. G. Eyting, 77 j. — (3 Junij): Henri Lambert Lacroix, 2½ j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	Rente	4 JUNIJ 4½ u. gebl.	5 JUNIJ	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		61⅜	61¼	61⅜	61 5/16
Dito Dito	3	72 15/16	73⅛		
Dito Dito	4	93 5/16	93⅛	93 9/16	93 7/16
Dito Obligatien O. I.	4	92⅞			
Amortis. Syndic.	3½	94⅛			
Handel-Maatschappij	4½	116			
Aand. Rijn-Spoorweg		99¼			
Aand. Holl. S. M.		87¾			
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½	49¾			
Dito bij Rotsch. en Volksv		50 1/16			
FRANKRIJK, Obligatien	3	66			
SPANJE bij *Ardoin* 1835	5				
Dito Nieuwe	1	21 5/16	21¼	21 5/16	
Dito 2/m. Beurveil.					
Dito	3	47⅛			
Dito Binnenl. 2400 P.		43 1/16	43 9/16	43 11/16	43⅝
Coup. Bewijzen.		2¾			
Passive		5⅝	5 9/16	5⅝	
Fransche Uitgest.		5⅝	5 9/16	5⅝	
PORTUGAL te Londen 3 pCt. nu 4		39½	39½		
Dito Dito		37⅞			
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	106⅞	106¾		
Dito Dito 1828 en 1829		105¾	105¼		
Cert. bij d°. 1831 en 1833		95½	95½		
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	90¼	90 5/16		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		89⅞	89⅝		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	68¾			
Cert. van dito		68¾			
POLEN, Aand. à fl. 300					
Dito met Lot. 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4⅝			
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50	*f*				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	75¼	75⅛	75½	
Dito	2½				
Dito Nieuwe	2½	39¼	38¾	39¼	
Dito Nieuwe	5	85¾	85¼	85 [illegible]	85 [illegible]
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B	5	85⅜	84½	84¾	84¾
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito 250					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.	95⅝			
BRAZILIE te Londen 1824	5	99¾			
Dito Leening 1843	5	99			
Dito £ 200					
PERU	3				
MEXICO	3	25⅜	25½		
VENEZUELA à £ 100	3½	40 13/16	40⅞	41	
GRENADA à £ 100	2	21 3/16	21⅛		
ECUADOR à £ 100					

Venezuela uitgestelde 15⅞.

Van Binnenl. fondsen was naar 3 pCt. en 4 pCt. tot hooger prijzen veel vraag, de overige bijna als gisteren. Van vreemde effekten was uitsluitend in Oostenrijksche veel handel en blijven ⅛ boven de slotkoers van gisteren.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f*	56¼	Livorno	2/m.	*f*	38⅞
„	zigt	„	56⅝	Napels	„	„	81⅛
Bordeaux	2/m.	„	5[illegible]	Petersburg	„	„	1,84½
„	1/m.	„	56	Weenen	6/w.	„	29¼
Madrid	3/m.	„	246	Augsburg	„	„	35⅞
Cadix	„	„	246	Frankfort	„	„	98½
Seville	„	„	242	Hamburg	2/m.	„	35¼
Bilbao	„	„	243	„	zigt	„	35⅜
Lissabon	„	„	42	Londen	2/m	„	11,97½
Porto	„	„	42	„	zigt	„	12,04½
Genua	2/m	„	46⅝	Rotterdam		„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 4 Junij. Belg. leen. 2½ pc. 53⅝; 1840, 5 pc. 100¼; 1848, 100; 1852, —; Spanje Ard. 1 pc. 21; Binnenl. 3 pc. 43⅝; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 3 Junij. Fransche 3 pc. 71,65; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 100,25; Schatk. 3,—; Bank-Actien 2780,—; Belg. 1840, 5 pc. 100⅛; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —, 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 44; Holl. 2½ pc. 61½; Piemont 1834, —,—; 1849, —,—; 1852, —,—; Haïti —,—; Rom. Leening 1850, 94¾.

MADRID, 29 Mei. Spanje 3 pc. 44 5/16; Ardoins 1 pc. 22⅛; Uitg. Schuld 8¾; Coupons 1¾.

LONDEN, 3 Junij. Cons. kont. 100½ a 100⅝; op tijd 100½ a 100⅝; Braz. 99 a 101; 1829/39 98 a 100; Den. 5 pc. 78½ a 79½; N. L. 5 pc. 104 a 105; Ecuad. 4¼ a 4⅜; Gren. 20½ a 21½; Uitgest. 8⅞ a 9⅜; Mexiko 31⅛ a 31⅝; Peru 4½ pc. 102½ a 103½; Uitgest. 62½ a 63½; Rusl. 1822 5 pc. 115½ a 116, (N.) 4½ pc. 103½ a 104; Portugal 5 pc. 98 a 100; 4 pc. 36½ a 37½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21⅛ a 21¼; 3 pc. 47½ a 48; Coup. cert. 2¾ a 3; Passive 5⅜ a 5⅝; Holl 2½ pc. 61¾ a 62¼; id. 4 pc. 93 a 93½; Venez. 39 a 40; Uitgest. 14½ a 15½.

WEENEN, 3 Junij. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 95¾; Bank-Actien 1376.

BERLIJN, 3 Junij. Schuldbr. 3½ pc. 90½; Loten 125; Rusl. Stiegl. 4 pc. 95; Pools. 4 pc. 86; Loten fl. 200 21; id. fl. 300 151½; id. fl. 500 88¼; Amsterdam zigt 142⅞g; id. 2/m. 142¼g.

HAMBURG, 3 Junij. Rusl. Eng. Leen. 110½; Stiegl. 4 pc. 89½; Spanje, Ard. 5 pc. 20¼; Binnenl. 3 pc. 40½.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 5 Junij.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. Ten gevolge der in ons voorgaande berigt opgegevene aanzienlijke verminderde disponibele voorraad op Ontvangcedullen, heeft het artikel wederom eene verdere prijsverbetering ondergaan, zoodat men in de eerste dagen dezer week voor goed ordinair *Java* 27 cs, bleek 27½ cs. besteed heeft. Hiervoor zijn echter nog verkoopers gebleven, waardoor deze prijzen algemeen niet meer te bedingen zijn. De markt blijft echter zeer vast met beperkte keuze. Nog zijn verkocht: 1000 balen groenachtig *Java*, iets onzuiver, partikuliere aanvoer tot 26 cs.

THEE. Bijna niets in omgaande als alleen voor dagelijksche behoefte.

TABAK. Met *Maryland* is het in de ordinaire kwaliteiten iets vaster, terwijl de goede soorten zonder eenige verhooging afgaan, ofschoon de keuze zeer gering is, door de onbeduidende voorraad in de eerste zoowel als in de tweede hand. — Verkocht zijn in deze week circa 150 vaten, waardoor de eerste hand voorraad op 300 vaten verminderd is. — Tegen 11 dezer zullen geveild worden: 300 vaten *Kentucky* en 15 vaten *Virginie*. — *Sigaren Tabak* met weinig vraag. Deze 2 dagen zijn uit de eerste hand verkocht: 840 pakken *Akayab*, zwaar Binnengoed met iets Omblad tot geheimen prijs, terwijl 525 ceroenen *Girow* (Zuid-Amerikaansche) benevens 82 kisten *Seedleaf* van het nieuwe gewas, onverkocht zijn gebleven. — Van *Inlandsche Bladen* was de omzet in de afgeloopene maand minder levendig en bepaalde zich hoofdzakelijk tot enkele posten, uit de tweede hand, voor dadelijke consumtie doordien de meeste partijen op het land opgeruimd zijn.

RUWE SUIKER. De eergisteren gehoudene publieke verkooping van 1962 vaten en 400 zakken *Surinaamsch*, hebben eene aanzienlijke prijsverbetering doen kenmerken, als zijnde de vaten van *f* 21½ tot *f* 26 en de zakken van *f* 24¼ tot *f* 27½ alzoo *f* 1½ boven de taxatie, met veel drift afgegaan. Men vermeent dat hiervan cirka 600 vaten voor Engelsche rekening gekocht zijn, op de ingekomene berigten van Havana, dewelke eene aldaar vroeger veronderstelde en nu verwezenlijkte verminderde oogst bevestigen; terwijl cirka 400 vaten voor uitvoer naar den Rijn en het overige door raffinadeurs genomen is. — In *Java* soorten is weinig omgegaan, bij gebrek aan disponible partijen en kleine partikuliere voorraad. De op 8 Julij aanstaande door de N. H. M. aangekondigde veiling van 91,652 kranjangs *Java*, is zeer belangrijk en zal daardoor vooreerst wel eenige kalmte aan de markt verschaffen. — *Geraffineerd* voor *uitvoer* met zeer veel vraag; de raffinadeurs hebben echter hunne prijsvorderingen zoodanig verhoogd, dat afdoeningen zoowel op levering als direkt, met geene mogelijkheid tot stand zijn te brengen. — In *Consumtie* insgelijks met veel kooplust en moeijelijk kan men tot de volgende prijzen nog teregt komen: *Melis* stoom N S R N°. 1 *f* 62 a 63, N°. 2 *f* 57 a 58, N°. 3 *f* 55 a 56; B K N°. 2 58 a 59; N°. 3 *f* 55; S en T N°. 1 *f* 55 a 56, N°. 2 *f* 54; W en Z *f* 51. *Basterden*: geel *f* 43 a 46, helbruin *f* 39 a 42, bruin *f* 36 a 38. *Stroop* stoom *f* 15; O F *f* 17 a 18.

SPECERIJEN. Met eenige vraag, langzaam vooruitgaande. — *Notenmuskaat* N°. 1 met 172 cs. betaald. — *Foelij* D 152 a 155 cs. — *Amboina Nagelen* N°. 3 37 a 38 cs. — *Peper* onveranderd op 20½ a 21 cs. in groote balen.

GEDROOGDE FRUITEN lusteloos en niet dan tot lagere prijzen te verkoopen, vooral de gemeene nieuwe en jarige *Krenten* waarvan gestadig veilingen gehouden worden. — Van nieuw grof *Smirna Rozijn* zijn 868 vaten tot *f* 7½ in veiling opgehouden, terwijl nog verder publiek verkocht zijn: 22 fusten ordinaire nieuwe *Triëster Krenten*, beschadigd van *f* 3⅞ tot *f* 5⅜, benevens 128 fusten, 32 vaten en 68 vaatjes ordinaire nieuwe *Patras*, beschadigd van *f* 3⅞ tot *f* 6. — In veiling tegen 10 dezer 33 fusten ordinaire jarige *Zantische*.

RIJST zeer stil met weinig handel, zoowel in gepeld als ongepeld. — Voor nieuwe *Carolina* is veel vraag, en zijn er 55 vaten tot *f* 11 uit de eerste hand omgezet. Men vraagt nu algemeen *f* 11½ a 12.

POTASCH. Over het algemeen gaat hierin nog zeer weinig om, en blijft *Petersburger* voornamelijk nog zeer gedrukt. — Van *Newyorker* 1852, is eene kleinigheid aangekomen en wordt op *f* 15½ E. gehouden.

WAS en HONIG prijshoudend.

VERFWAREN. *Java Indigo* tot verhoogde prijzen sterk gevraagd en bijna opgeruimd. — *Cochenille* prijshoudend. — *Verfhouten* zeer stil. — *Zwavel*, zoowel ruwe als geraffineerde flaauw — *Meekrap* zonder handel.

STERKE DRANKEN. *Genever* 100 % eerste soort *f* 15½; tweede soort *f* 14. — *Moutwijn* 91 % *f* 11½ a kontant.

METALEN. *Banca-Tin* houdt zich vrij goed staande en wordt bij kleinigheden nog met *f* 51 betaald, hoewel de door de N. H. M. aangekondigde veiling op 4 Augustus van 157,582 blokken zeer belangrijk is. — *Koper*. Russisch Kroon tot *f* 55 zeilende te koop. — Andere soorten zonder verandering. — *Lood* iets hooger gehouden. Stolbergsch niet onder *f* 9⅜ in consumtie te bekomen.

VETWAREN. *Amsterdamsch Smeer* *f* 21½, Inlandsch *f* 21 a 21½, terwijl Petersburger Talk in de tweede hand op *f* 23 a *f* 23½ gehouden wordt. — *Traan* met zeer weinig handel en geringe voorraad. Eene reeds sedert lang alhier liggende lading *Zuidzee* is wederom naar *New-York* terug gezonden, ten gevolge der hooge prijzen aldaar. Lijnolij *f* 29, Reuzelolij *f* 31 a 31½; Patentolij *f* 33 a kontant. Van Palmolij is eene partij Primasoort tot *f* 16½ afgegeven. Rondvisch *f* 7 a 7½. Haring, volle, *f* 20. Noordvisch in droogzout *f* 20, dito in pekel *f* 18. — *Ansjovisch*. Niettegenstaande de vangst reeds eenige weken begonnen is, wordt er voortdurend nog zeer weinig aangebragt. De nieuwe Visch is vrij groot en heeft men voor kleine partijtjes *f* 10½ a 11 besteed. — Voor 1852 wordt bij groote partijen *f* 11½ a 12 betaald, voor 1850 en 1849 *f* 9 a 9½ waardig.

GRAANMARKT.

UTRECHT, 5 Junij. Tarwe f8,75 tot 9,25, dito (raauwarige) f9,75 a 10,25; Rogge f7,00 tot f7,50; Garst f5,30 a f5,60; Boekweit f5,90 tot 6,20; Haver f3,40 tot 3,90; Groene Erwten f8,50 tot f11,50; Boter f0,50 tot f0,74, het Ned. ℔; L. Kaas f20 tot f24 de 100 Ned. ponden.

DELFT, 3 Junij. Boter f28 a 35.

SCHIEDAM, 4 Junij. Rogge is gedurende deze week prijshoudend gebleven; de omzettingen bepaalden zich bij de behoefte tot de volgende prijzen: 146/2 ℔ jar. Windau f200 6/w. geharpt op den zolder te ontvangen; 145/2 ℔ n. Libau f197 6/w.; 145/2 ℔ jar. Koersche f196, 197 6/w., 198 3/m.

Gerst. De handel in dit artikel was vrij belangrijk tot cirka vorige prijzen, zoodat eenige partijen werden opgeruimd als volgt: 131/2 ℔ N. Libau f160 3/m., 128/2, 129/2, 130/2 ℔ dito f174 f176, 177 6/w.; 134/2 ℔ Windau f186 3/m.; 150/2 ℔ dito f181 3/m.

Moutwijn bleef f11¼ met vrij goeden handel.

Jenever f14,75. Amst. Proef f16,00.

ALKMAAR, 4 Junij. Kaas. Kleine Hooi f15,75, middelbare dito f14,50, commissie dito f12,50, kleine Gras f17; middelbare dito f17,25, commissie dito f16,50.

ZWOLLE, 4 Junij. Tarwe f8,00 a 9,00. — Rogge f6,25 a 6,77½. — Garst f5,40 a 5,70. — Haver f3,60 a f3,80. — Boekweit f5,00 a 5,90. — Boonen f6,40 a f6,90. — Aardappelen f1,20 a 2,30. — Boter per ⅛ ton f12,75 a 13,25, per Ned. ℔ 50 a 57½ cs.

DEVENTER, 4 Junij. Tarwe f8,25 a 8,75. — Rogge f6,40 a 6,80. — Garst f5,00 a 5,40. — Haver f3,40 a f3,70. — Boekweit f5,60 a 6,00. — Boter per ⅛ ton f10,00 a 13,00.

ANTWERPEN, 4 Julij. *Huiden.* Er zijn nog gedaan 2,000 dr. en 2,000 gez. zoodat de verkoop der geheele week 24,000 st. bedraagt, tot ferme prijzen.

Granen. Stil zonder prijsverandering.

Rijst. Er zijn gedaan 150 v. Carolina.

LONDEN, 3 Junij. *Ruwe Suiker.* Vreemde zeer gezocht de voorraad is te gering voor de vraag, en men verkrijgt volle prijzen. In veiling zijn 4631 z. Java gedaan tot 36 a 38 s. voor grijs en 32 a 35 s. *Geraffineerd.* Veel vraag voor uitvoer met klimmende prijzen. Lompen 48 a 50 s. Gestampte gevraagd met gesouteneerde prijzen.

Koffij. Native Ceylan. Uit de hand is weinig gedaan en in veiling zijn 600 b. opgehouden tot 45 s. Voor plantage is minder vraag, maar de houders luisteren niet naar lager bod.

LIVERPOOL, 2 Junij. *Katoen.* Men schat den verkoop op 5000 b

BORDEAUX, 1 Junij. *Voorloop.* Armagnac 47,75, Marmande 46,50. De 3/6 disponibele is 50 c. lager en wordt gedaan tot 78,50.

SCHEEPSTIJDINGEN.

DEAL, 2 Junij. Het schip Admiraal van Kingsbergen, Kapt. Glazener, van Rott. n. Bat. is met eenige onbeduidende schade in Duins binnengeloopen, zijnde bij het Zuid Voorland door eene schooner aangezeild.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 4 Junij. G. W. Kerukamp, Amstel, Suriname.

UITGEZEILD:

HELVOET, 4 Junij. N. J. Nannen, Machtilda Cornelia, Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM

— BATAVIA, Gelderland, de Wijn: 2597 b. Koffij, 1304 krj. Suiker, O. I. Maatschappij van Administratie en Lijfrente; 5000 st. Koehuiden W. I. Maatschappij; 150 kranj. Suiker, 830 boss. Bindr. Order.

SURINAME, Amstel, Kerukamp: 25 v Suiker, Fraissines en van Baak; 101 v. dito, Angs. Kerstiens; 50 v. dito, J. en Th. van Marselis; 25 v. dito, Wed. J. S. van de Poll; 24 v. dito, Moyet en C°.; 33 v. dito, 25 b. Katoen, West-Ind. Maatschappij; 40 b. dito, J. D. Altmann; 9 v. 3 k. Koopmanschappen, Kreglinger en C°.; 8. v. Suiker, 1 partij Kwassie Hout, Order.

ROTTERDAM.

BATAVIA, van der Tak, Sara Lydia, 2956 kr. Suiker. 1800 b. Rijst, 191/k 38/2 leggers Arak, 993 boss. Bindr. A. van Hoboken en Zonen.

ADVERTENTIEN.

(1974) Heden behaagde het den Alwijzen God, mijne geliefde Dochter ANNA MARGARETHA, in den ouderdom van ruim 22 jaar, na een smartvol lijden en bediend met de laatste H. H. Sacramenten tot zich te nemen.

ASSENDELFT, 2 Junij 1852. — De Wed. H. VAN BLARCUM, geb. VAN LAAR.

(1983) Heden gewerd mij tot mijne diepe droefheid het berigt van het onverwacht afsterven van mijnen veelgeachten broeder, den Zeer Eerwaarden Heer JOANNES JOSEPHUS SCHMIDT, r. k. Pr. en sints ruim 15 jaren pastoor te Noorden, aldaar den 1 Junij ll. in den ouderdom van 49 jaren en 7 maanden, na voorzien te zijn van de HH. Genademiddelen der Kerk, overleden.

AMSTERDAM, 3 Junij 1852. — M. C. SCHMIDT.

Ter overneming wordt aangeboden eene van ouds gerenommeerde, **GRUTTERIJ, WINKEL-AFFAIRE en HANDELZAAK**, alle voor uitbreiding vatbaar is, gelegen in een stad bij Amsterdam. Reflecterende gelieve zich met *franco* brieven te adresseren onder Letter B. bij den Boekhandelaar H. A. ZWEERS, Kalverstraat bij de Munt, N°. 128 te Amsterdam. (1955)

Kiezers-Vereeniging

DE

GRONDWET.

Bij de verkiezing van drie leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal op Dingsdag 8 Junij, stelt de Vereeniging aan de Kiesgeregtigden alhier voor hunne stemmen uit te brengen op de aftredende Heeren.

Mr. M. H. GODEFROI.
H. STOLTE.
Mr. F. A. VAN HALL.

Namens het Bestuur,
H. CROOCKEWIT, *Voorzitter.*
(1973) R. DANIEL WOLTERBEEK, *Secretaris.*

(1971) PASTOOR en KERKMEESTEREN der Catholijke Gemeente te *Spierdijk* (gemeente Berkhout) geven, op gedaan verzoek, gaarne openbaar te kennen, dat het **TOORENUURWERK** hunner Kerk, door den Heer H. A. BORMAN, Stads Horologiemaker te *Enkhuizen*, vervaardigd en aldaar in October des vorigen jaars geplaatst, tot heden aan alle verwachting beantwoordt. Redenen waarom zij bovengenoemden H. A. BORMAN tot het vervaardigen van diergelijke werken meenen te mogen aanbevelen.

H. PLEKENPOL,
SPIERDIJK, 29 Mei 1852. Past. Pr. Kn.

H. H. Landbouwers

genegen zijnde, hunne **ZOONTJES** of **PUPILLEN** tot hunnen stand te doen opleiden, kunnen daartoe gelegenheid vinden bij een R. C. Onderwijzer, die zich bepaalt bij slechts weinige, liefst Jonge Leerlingen, welke, behalve een grondig onderrigt in de Hollandsche en Fransche, en desverkiezende in de Duitsche en Engelsche talen, het rekenen en boekhouden en de verdere vereischten van een goede opvoeding, tevens geregeld onderrigt ontvangen in het Praktisch Landmeten. Voor kost, inwoning, onderwijs, bewasschen en herstellen van het ondergoed wordt in de 3 maanden f53 vooruit betaald. Nadere inlichtingen zijn verkrijgbaar op *franco* brieven, lett. A. M. aan den Uitgever dezes. (1956)

BARTHELEMY'S Brochure die, met al het ongeloofelijks, dat zij bevat, zoo zeer de aandacht van het publiek trekt, waarvan de lezers dagelijks bij honderden aangroeijen, wordt voor 25 c. bij alle respectabele Boekhandelaren en in al de Dépôts van het Verkoophuis verkocht.

De vele aanvragen om het Werkje in commissie te ontvangen moeten weigerend beantwoord worden; de voordeelen den Boekhandelaar tegen contante betaling toegestaan, zijn intusschen zoo bijzonder gunstig, dat bij een zoo overhand toenemend debiet wel niemand aarzelen zal, het voor eigen rekening te bestellen.

AMSTERDAM, bij J. H. VAN DER BEEK. (1982)

GENEZING VAN EEN ZIEK BEEN
door de zalf en pillen van HOLLOWAY.

Uittreksel uit eenen brief van den heer James Townly, woonachtig te Poplar, New-Town, in de Catharina straat N°. 1, gedagteekend den 22 Julij 1850 aan den professor Holloway: »Mijnheer, een gevoel van dankbaarheid, zoowel als de wensch, ongelukkigen nuttig te zijn, heeft mij bewogen openlijk bekend te maken, dat ik door uwe zalf genezen ben van een ziek been met twee zware wonden, waaraan ik reeds drie jaren was lijdende geweest, en hetwelk men voor ongeneesbaar hield, tot dat ik besloot uw geneesmiddel te gebruiken, hetwelk mij al dadelijk van de pijnen verligtte, en waardoor ik thans geheel hersteld ben."

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à f0.90, f2.10, f3.30, f7.75, f15.50, f23,50.

Potjes Zalf à f0.90, f2.10, f3,30, f8.15, f15.90, f23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (1827)

In het Belang der Burgerij.

BESTE BURGER TURF, vrij van Zwavel en goede Kool, blanke Asch, per 100 ton f80, 82.
LANGE. . . . . per 100 ton » 32½, 35.

Thans onder lossing.

BURGER bij getal . . . . f 8 00 en 8.50.
LANGE, per 1000 . . . . » 8.00 en 9.00.
BESTE KARTURF, per 1000 » 4,75.
BAKTURF, per 100 ton. . » 55.00 en 60.00.
per 1000 ton. . » 550—650.

Onder bovenstaande prijzen zijn alle loonen en belastingen begrepen.

BRANDHOUT.

Deventer Bossen per 100 . . . . f 13 50.
Dito Knuppels per 1000 . . . . » 16.00.
Vriesche Bossen per 1000 . . . . » 5.00.

HOUTSKOLEN.

Brabandsche per 10 N. Mudden . . . » 14.00.
Bijgenaamd Moffekolen, per 10 Mudden. . » 11.00.

Verders alle soorten van **BRANDHOUT, STEEN-** en **HOUTSKOLEN.**

J. J. GERADTS,
(1981) in de Nes, 116, over de Salon des Variétés.

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIEK

à 1 en 1½ Ct. de Pagina.

De Muzikale Correspondentie te 's Gravenhage,

Westeinde, B. 136,

heeft reeds meer dan **800** diverse Muzijkwerken, uitgegeven voor 1 en 1½ Cent de pagina in plaats van 9 en 10 Cents, welke voor de plaatdruk muzijk wordt betaald. Zij gaat voort met alle maanden 30 à 40 werken van de meest gezochte hedendaagsche en klassieke meesters uit te geven.

Dépôts zijn in alle steden van het rijk gevestigd; het 4e vervolg van den CATALOGUS is ter perse. De Muzijk wordt ter BEZIGTIGING gezonden, ook de POST-KANTOREN nemen bestellingen aan.

Depôts te Amsterdam bij de Boekh. L. ROMIJN Kalverstraat en B. EISENDRATH, N. Z. Voorburgwal, 216.

(Na 1 Julij wordt de prijs met ½ Cent per pagina verhoogd.) (1926)

(1980) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, ziet heden het licht en wordt bij hunne gewone correspondentie verkrijgbaar gesteld:

Sacerdotalium Meditationum Sylva

et Doctrina J. C., ex Evangiliis collecta et ad meditationum normam redacta;

auctore N. AVANCINO S. J.

cui accessit

Sacerdos Christianus

ad vitam clericalem juxta canonum et S. S. Patrum doctrinum, pie institutus;

auctore J. ABELLY Rhut. Episc.

Kl. 8°. van I—XXIV. 1—800 pag. Prijs f1.50.

Bij den Uitgever dezer Courant is van de pers gekomen:

DE GEESTELIJKE STRIJD,

OF

DE CHRISTELIJKE VOLMAAKTHEID,

TER BEOEFENING VOOR ALLE STANDEN;

VAN

PATER SCUPOLI.

Bewerkt door P. J. HESSEVELD, Pastoor.
Prijs 70 Cents.
Ten voordeele van het Aloysius Gesticht.

A. M. D. G.

WAAROM BEN IK KATHOLIEK.

EERSTE ANTWOORD

VAN

DEODATUS.

Prijs 12½ Ct.

Wordt met succes gedebiteerd:

GRADUALE ROMANUM, Compleet met 29 Missen en **ANTIPHONARIUM ROMANUM**, beiden in Kwarto. De prijs van het Graduale is f24 en van het Antiphonarium f15 gebonden in juchtlederen banden met koperen sloten.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever